

Opzoomeraar Johan Janssens:

'Afstappen van grote woorden'

Johan Janssens is projectleider van Opzoomer Mee, dat dit jaar met de campagne 'Allemaal Rotterdammers' nog meer mensen en groepen aan het Opzoomeren wil krijgen. Maar bij de campagne blijft het niet. Janssens: 'We zijn nog preciezer geworden in wat we willen bereiken.'

'De campagne is niet meer of minder dan een middel om mensen in eigen straat of buurt actief te laten worden. Mensen willen dat wel, maar ze hebben vaak steun en advies nodig. Je komt nogal wat tegen als je iets wilt organiseren: waar begin je, hoe overbrug je verschillen, hoe maak je het bekend, wat voor vergunningen heb je nodig, en wat doe je als je mensen niet meekrijgt? Het is niet zo gek dat de initiatiefnemers vaak 'wit' zijn, al is dat in Delfshaven en Feijenoord drastisch aan het veranderen. Ze weten vaak net iets beter de weg dan nieuwkomers. Overigens zie je bij mensen die meehelpen om iets te organiseren al veel meer kleur. En als het om meedoen gaat, zoals bij een straatdiner, zie je alle kleuren van de regenboog. Maar initiatief nemen blijft een vak apart. Daarom moet bewonersondersteuning dichtbij aanwezig zijn, in de buurt. Niet om activiteiten over te nemen, maar om gangmakers te helpen hun zaakjes voor elkaar te krijgen. En ook om meer koplopers te krijgen, uit verschillende culturen.'

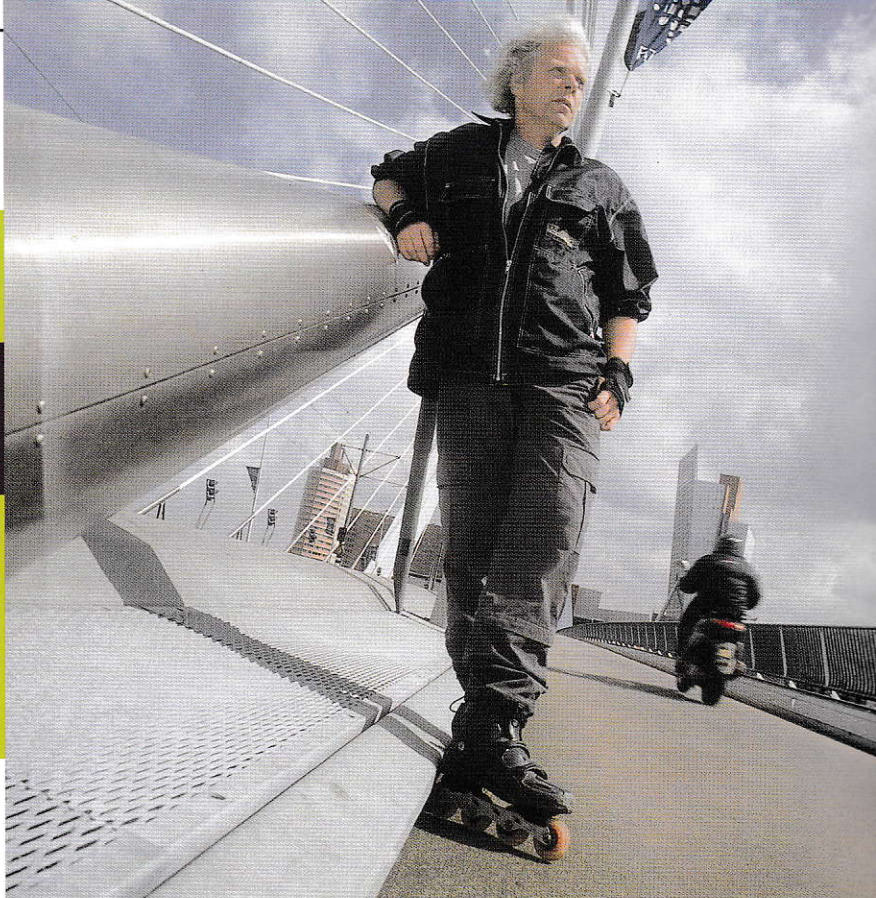
Ondersteuning

'Uit het onderzoek van het Verwey-Jonker Instituut naar de kwaliteiten van het Opzoomeren blijkt dat het nooit zo'n grote vlucht had kunnen nemen als er geen ondersteuning was geweest. Maar er is meer nodig. Soms schort het aan de beschikbaarheid – opbouwwerkers zijn te weinig op straat, net als de politie – en de betrokkenen hebben ook niet altijd voldoende 'gereedschap' om het Opzoomeren te ondersteunen. Daarom gaan we – en dat is nieuw – extra aandacht besteden aan de ondersteuning. We willen een standaard of handboek maken voor bewonersondersteuning en op basis daarvan een deskundigheids-traject ontwikkelen. Er moet een instrument

komen waarmee bewoners en de ondersteuners een diagnose van de straat kunnen maken en nieuwe aanknopingspunten kunnen vinden om de straat actief te krijgen én te houden. Als we op dat punt verder komen kan Opzoomeren in grootte en kwaliteit beter worden.'

Romantische doelen

'Een tweede koerswijziging is dat we preciezer zijn geworden in wat we willen bereiken. Er zijn veel partijen bij Opzoomeren betrokken en een andere conclusie uit het Verwey-Jonker-onderzoek is dat er veel verschillende opvattingen zijn over wat het inhoudt. Is het buurtbeheer? Gaat het om de sociale samenhang? De meesten zoeken het in dat laatste, maar ze koppelen daar hele romantische doelen aan als mantelzorg en integratie. In het onderzoek is een 'contactladder' opgenomen die – in veel stappen – gaat van participatie via interactie naar verstandhouding. Bij dat laatste is dan bijvoorbeeld sprake van naar feestjes of verjaardagen gaan, accepteren van alle verschillen en waarden en normen van elkaar overnemen. Veel projecten starten op een te hoge trede van die ladder. Als je ons vraagt wat Opzoomeren betekent, is het heel simpel: wat heeft een straat nodig aan onderling contact wil je daar prettig en sociaal veilig kunnen leven. Wat ons betreft is de basis dat je elkaar kent, elkaar groet en wordt gekend. Daar wil Opzoomeren zich op richten. Als dat in de helft van de Rotterdamse straten bereikt zou worden zou Rotterdam een heel andere stad zijn.

Johan Janssens: 'Rotterdam heeft met opzoomeren goud in handen.'

Bescheiden? Ik denk dat het verstandig is om af te stappen van grote woorden als sociale cohesie en integratie en ambities te benoemen die realiseerbaar en daardoor ook meetbaar zijn. We kunnen zo aangeven wat onze bijdrage kan zijn aan een prettig leefbare straat. En daarmee kunnen we anderen uitdagen om activiteiten te ondernemen.'

'We hebben met Opzoomeren goud in handen. Ik verwacht dan ook dat we nog lang doorgaan en dat het nog intensiever wordt. Onze relatie met de deelgemeenten lijkt op die van een verliefd stel: samen wordt het leuker dan als we het apart doen. Natuurlijk vallen er wel eens woorden, zoals in elke relatie, maar dat zoeken we af. En wat het stadsbestuur betreft: iedereen begrijpt dat voor veiligheid een sociale component een onmisbare voorwaarde is. Als alles wat in de verkiezingsstrijd is gezegd over veiligheid wordt waargemaakt verwacht ik dat er nog veel meer aandacht en respect komt voor bewoners die de stad leefbaar maken. Mensen die daarvoor het initiatief nemen zouden eigenlijk elk jaar een bezoek van Opstelten moeten krijgen om hen te bedanken.'

Een verkorte versie van het onderzoek 'Opzoomeren, stille kracht?' door het Verwey-Jonker Instituut (prof. dr. J.W. Duyvendak en drs. P. van der Graaf) is verkrijgbaar bij het projectbureau Opzoomer Mee, Schiedamse Dijk 55a, tel. (010) 213 10 55, of via www.opzoomermee.nl